

След вчерашното посещение в Русия на полска държавна делегация, водена от президента Лех Качински и след варшавската премиера на новия филм на Анджей... Вайда «Катин» руските печатни медии се надпреварват с укоризнено-заплашителни опуси по адрес на своите западни съседи.

Реакции в Москва след «Катин» на Анджей Вайда

Голямата «ежедневна делова газета» *РБК daily*, под чиято глава деликатно е указано, че се издава в партньорство с германския *Ханделсблат*

пише, че първата визита на полския президент в Русия оставила повече въпроси отколкото отговори. Недоволството на вестника е предизвикано от това, че Лех Качински не си направил труда да посети Москва, а стигнал само до Смоленск и участвал в заупокойната служба пред мемориала в Катинската гора. Вместо да литне след това до Кремъл и се разцелува със сегашния му обитател, както би желала навярно редакцията на «деловата газета», полският президент се върнал във Варшава за премиерата на новия филм на Вайда «Катин».

За да помогне на озадачената редакция и на не по-малко обърканите читатели, *РБК daily* ка ни политолога Олег Неменски от Славянския институт на Руската академия на науките. Младият учен оценява и визитата, а и филма на Вайда като «част от общодържавен социално-образователен проект в Полша за

преразглеждане ролята на СССР във Втората световна война»

Целта била да се променят настроенията на поляците, за които, съгласно социологически проучвания, образът на Червената армия бил все още «по-малко черен» отколкото този на Вермахта. Филмът на Вайда, според руския учен, е един от най-важните актове на тази кампания. Днешна Полша не желае мир с Русия, смятат и Неменски, и интервюиращият го журналист. Полша се стреми към «замяна на Русия като център на постсъветското пространство и към сформирание на конфедерация на «освободените» народи с център във Варшава, присъединяване на Украйна, Белорусия и Кавказ в една обща евроатлантическа структура».

Всичко това се поднася с пълна сериозност на руските читатели на «деловата газета», която за по-голяма убедителност дори изписва в подзаглавие внушителното

«Варшава мечтае да заеме мястото на Москва»

Добронамереният наблюдател би могъл да допусне, че става дума просто за частното мнение на частен всекидневник. Същото щяхме да направим и ние и да си затворим очите пред поредицата сродни по дух материали през последните два дни в руския печат, ако не ни бе попаднала солидната *Российская газета*. Това е правителственият орган на Руската федерация, писаното в нея може и трябва да се мери със златарска везна – от страниците на *Российская газета* към страната и чужбина звучи гласът на белокаменна Москва.

Нека чуем какво прогласява той по повод Катинската трагедия и новия филм на световния майстор Анджей Вайда. В нарочен коментар един от *Российските* елитни журналисти Александър Сабов с тревога констатира: «Сегашните траурни мероприятия в Смоленск (*трудно се произнася думичката «Катин» наистина, я по-добре да я заменим със «Смоленск» - М.Р.*), предшестваци полската премиера на новия филм на Анджей Вайда не ни приближават, а още повече ни отдалечават от истината».

Бързо става ясно, откъде черпи авторът убеждението за тъй песимистичното си заключение. Оказва се, че според *Российская газета* «официалната версия за катинската трагедия» и «чистосърдечното признание на съветската вина за Катин» е трябвало «да се харесат на Запада». Днес, смята правителственият вестник, далеч «не всичко в това дело е очевидно».

В текста многозначително се подчертава, че за масовите разстрели на полски офицери светът е научил точно след поражението на Вермахта край Сталинград. Официалната версия се основавала на един единствен документ – предложението на наркома на Вътрешните работи за ликвидиране на поляците, събрани в лагера край Катин. Според *Российская газета* това дори

не бил оригинал, а ксерокопие,

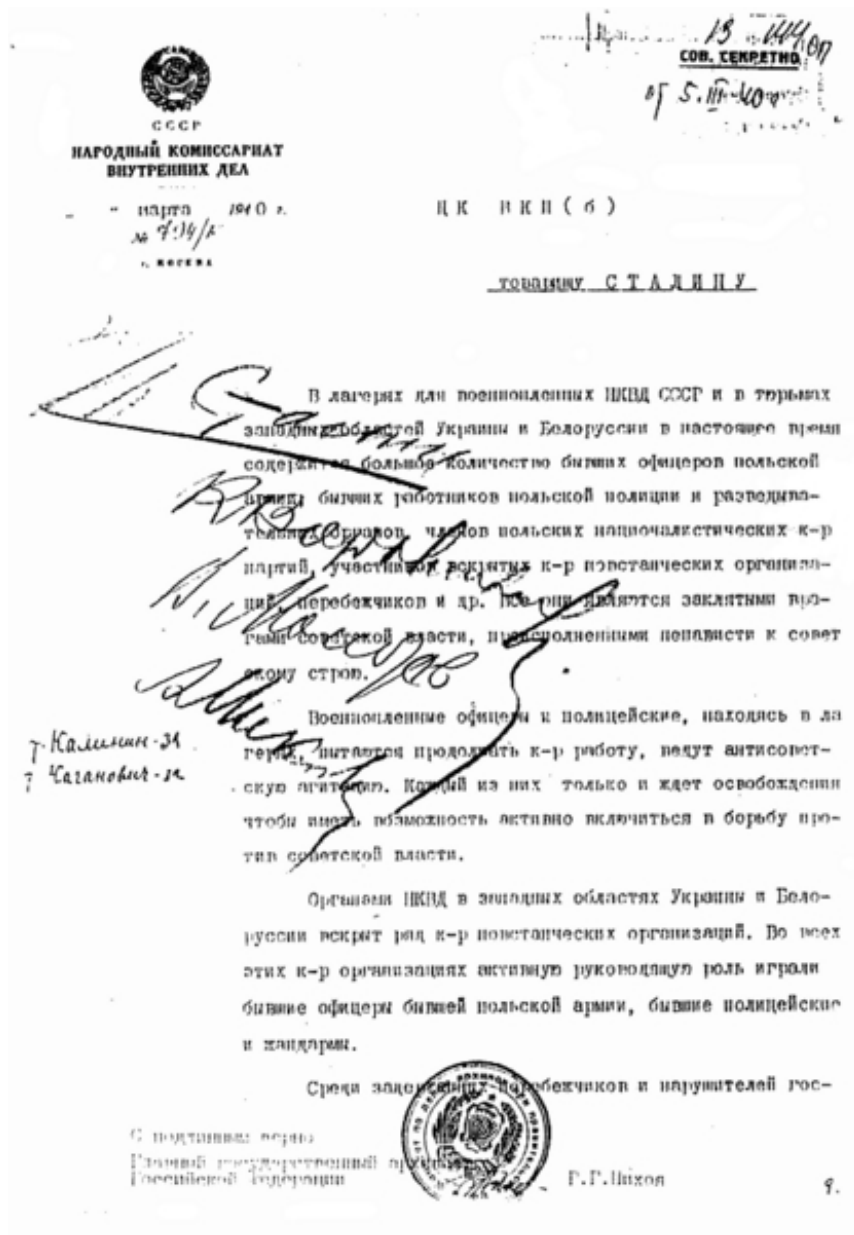
резолуцията на него, кой знае защо отсъствала, левият ъгъл на документа бил прегънат...

Тук авторът оставя досетливия читател сам да си направи изводите – явно, че на скритото ъгълче е имало отрицателна резолюция – и отиде, та се не видя «единственото» доказателство за съветската вина. Ако резолюцията беше положителна, пита Александър Сабов, нима щяха да я скриват с бял лист при копирането? Въпросът, кой е правил тези загадъчни ксерокопия, и защо ли той трябва да е имал интерес да скрие сталинския подпис, не вълнува повече правителствения коментатор, той бърза нататък: имало наистина и някакъв документ на конвойните войски за етапиране на офицерите от другите лагери в посока Катин, но това била обичайна практика според Сабов – тези от поляците, които били лоялни към съветската власт били просто отделяни от онези, които изпитвали враждебни чувства към Русия и прехвърляни в други лагери...

На това място търпението и на най-флегматичния читател, незагубил изцяло паметта си, се изчерпва безвъзвратно. Горното се пише в най-сериозния руски вестник, въпреки че през 1992 г. Борис Елцин предаде на тогавашния полски президент Лех Валенса документи от най-секретния съветски архив – т.н. «Папка № 1». Сред тях –

решението на Политбюро за екзекутиране

на 25 700 полски пленника, снабдено с подписите на Сталин, Берия, Ворошилов, Молотов и пр., откъс от непосредствената заповед на НКВД за провеждане на разстрелите от 5 март 1940 г. и справката на тогавашния министър на вътрешните работи Шелепин до Хрущов от 3 март 1959 г., с което му докладва, че са били екзекутирани 21 857 поляци и предлага личните им дела да бъдат унищожени.

Въпреки всички тези документи, влезли в научния оборот от години, въпреки други, буквално безбройни, външни доказателства и свидетелства, днешна полуофициална, нека я наречем така, Русия отново запява познатата от десетилетия ария на Лъжата: нищо не е доказано, никой не е хванат на местопрестъплението, ние не сме виновни. В допълнение, вместо лошите германски реваншисти, сега на позорния стълб се приковават коварните полски ревизионисти.

Арията е позната, но тя бе позабравена през последните 10 – 15 години. Днес гласове като колоратурещият солист на *Российская газета* ни карат да се питаме, дали са наистина *руски* тези журналисти. Или атрибутът *съветски* не пасва по-добре към миогледа и методите им?